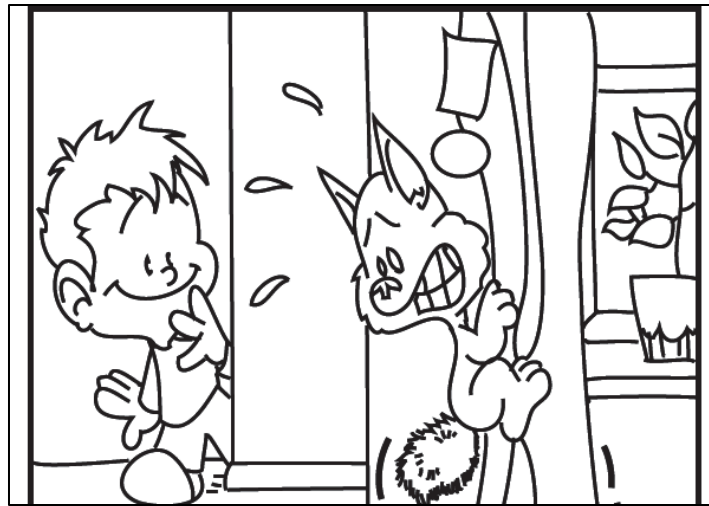

“Mevrouw hangt in de gordijnen”

Rollen en keuzes van de praktijkverpleegkundige bij
probleemgedrag.

Michelle Kromhout, specialist ouderengeneeskunde
Frederik Jan Bruijtel, GZ-psycholoog

- Achtergrond dementie & probleemgedrag
- Triage van bewoner en de omgeving
- Interventies: rol & keuze van de praktijkverpleegkundige
- Vragen
- Afsluiting

Achtergrond dementie & probleemgedrag

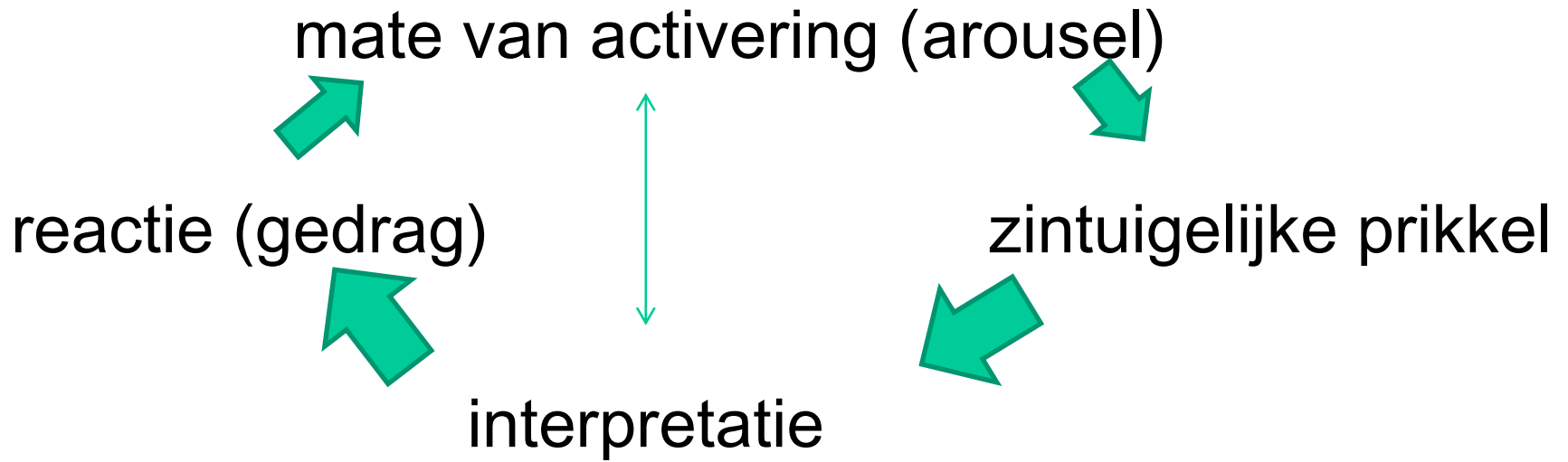
Definitie van probleemgedrag

- Verenso Richtlijn Probleemgedrag, 2008:
 - “Alle gedrag van de patiënt dat door deze patiënt en/of zijn omgeving als moeilijk hanteerbaar wordt ervaren.”
- Beschrijving:
 - Bijvoorbeeld: agitatie, agressie, negativisme, omkering dag/nacht ritme, apathie, verzamelwoede, decorumverlies, etc

Oorzaken van probleemgedrag

- Lichamelijke factoren en medicatiegebruik
- Psychische factoren
- Omgevingsfactoren
- Persoonlijke factoren

Basismechanisme van gedrag

- Reactie: fight, flight, freeze

Triage van de bewoner en de omgeving

- Ga langs: dus altijd zelf kijken
 - Is er direct (fysiek) gevaar?
 - Ja: strategieanalyse en gevaar afwenden
 - Nee: probleembeschrijving en analyse
- Probleembeschrijving:
 - Concrete beschrijving, duur en frequentie, plaats en omstandigheden, determinanten, gevolgen en verklaring
 - Onderscheid bewoner en context

- Probleemanalyse:
 - Aanleiding
 - Persoon/organisme
 - Gedrag
 - Gevolg
 - Bewoner
 - Context
- Het probleemgedrag is niet de oorzaak!

Interventies: rol & keuze van de praktijkverpleegkundige

- ‘Er moet iets gedaan worden’
- ‘Kan nu niet langer’
 - Oplossingsappèl
 - Identificeerappèl
 - Probleemoverdracht
- Valkuil:
 - Probleem eigenaar
 - Meegaan in appèl

- Doelen:
 - van onhanteerbaar naar hanteerbaar
 - van onmachtig team naar krachtig team
 - van een probleem naar een bewoner

- Verminder versterkende factoren
 - Spanningsreductie bewoner & team
- “Waar gaan we voor?”
 - Gezamenlijkheid creëren
- “Wat hebben jullie al gedaan?”
 - Empowerment team
- Herlabeling en voorbeeldgedrag
 - Creëer begrip

- Sta succes af. Geef falen toe.
 - Team gelooft in eigen kracht
- Herstel multidisciplinair contact
 - Gezamenlijk dragen van verantwoordelijkheden
 - Terug naar normale werkwijze
- Formuleer haalbare doelen
 - Reële verwachtingen

Van probleem naar bewoner

- Benoem de betrokkenheid van team bij bewoner
- Erken lijden van team aan tekort van zorg van bewoner
- Geef inzicht in factoren aanleiding van gedrag
- Het probleem is niet de oorzaak, de bewoner is niet het probleem

Vragen?

- Het probleem is niet de oorzaak
- Breng patiënt en context in kaart
- Ga niet mee in appel
- Kies bewust je rol en daarmee je interventie